

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลต่าง ๆ

1. ชื่อวิชาหรือกิจกรรม : นักสืบภัยการเงิน

2. ชื่อครู/หน่วยงาน : นางสาวชยาภรณ์ ใจงาม

ชื่อโรงเรียนที่สอน : โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง

ภาคการศึกษาและปีการศึกษาที่ใช้สอน/ทำกิจกรรม : ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3

รูปแบบการนำไปใช้ :

☐ รายวิชาเฉพาะ _____

☐ สอดแทรกในรายวิชา _____

☒ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ชุมนุม / ชมรม / ค่าย / ชั่วโมงแนะแนว) ได้แก่ ชุมนุม

3. วัตถุประสงค์การเรียนรู้ :

- นักเรียนสามารถระบุภัยทางการเงินที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้
- นักเรียนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์และหาวิธีป้องกันภัยทางการเงินได้
- นักเรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4. สมรรถนะทางการเงิน (Financial competency) :

สมรรถนะที่ 5 การจัดการความเสี่ยงภัยทางการเงิน และการประกันภัย

5. ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางฯ (ถ้ามี) :

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
-	-

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้หรือขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม :

ขั้นนำ

1. กระตุ้นความสนใจนักเรียนเข้าสู่กิจกรรม “เสี่ยงหรือไม่เสี่ยง” คำถามจำนวน 5 ข้อ เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเงินในชีวิตประจำวัน เช่นการกดลิงก์แปลกจาก SMS การโอนเงินก่อนตรวจสอบผู้ขาย การใช้รหัสผ่านซ้ำ โดยให้นักเรียนตอบว่า “เสี่ยง” หรือ “ไม่เสี่ยง” เพื่อวัดว่านักเรียนมีความเสี่ยงและรู้เท่าทันทางภัยการเงิน
2. นักเรียนและครูร่วมกันสรุประดับความเสี่ยงทางการเงินของพฤติกรรมต่าง ๆ และเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่อง “ภัยทางการเงินใกล้ตัว”

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

ชั้นสอน

- ครูสอนเรื่องการจัดการความเสี่ยงทางการเงิน 4 มิติ ได้แก่ การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง การลดความเสี่ยง การรับความเสี่ยง การโอนความเสี่ยง และโดยยกตัวอย่างสถานการณ์ใกล้ตัว เพื่อให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดอย่างชัดเจน
- ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 – 5 คน โดยให้แต่ละกลุ่มสุ่มสถานการณ์ภัยทางการเงิน
 - กลุ่มที่ 1 เกมดูเงิน
 - กลุ่มที่ 2 ถูกหลอกให้โอนเงิน
 - กลุ่มที่ 3 ซื้อสินค้าแล้วได้ของไม่ตรงปก

ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ โดยระบุลักษณะของภัย วิเคราะห์สาเหตุ เสนอแนวทางป้องกัน และแก้ไข โดยเชื่อมโยงกับ “การจัดการความเสี่ยง 4 มิติ”

ชั้นสรุป

- นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปองค์ความรู้จากกิจกรรม ให้นักเรียนแต่ละคนสะท้อนความคิด โดยตอบคำถาม เช่น สถานการณ์ใดที่มีความเสี่ยงมากที่สุด เพราะเหตุใด นักเรียนจะนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร
- นักเรียนและครูสรุปเน้นย้ำแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับการรู้เท่าทันภัยทางการเงิน การตัดสินใจอย่างมี วิจารณญาณการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ภัยทางการเงินเปลี่ยนรูปแบบไปเรื่อย ๆ แต่หลักการสำคัญคือ สติและการตรวจสอบ หากเราเข้าใจการจัดการความเสี่ยง (หลีกเลี่ยง-ลด-รับ-โอน) เราจะเป็นนักสืบที่ไม่มีวันตกเป็นเหยื่อ

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

7. การประเมินและการวัดผลการเรียนรู้ :

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือการวัดผล	เกณฑ์การผ่าน
1) ด้านความรู้ (K) : นักเรียนสามารถระบุ ภัยทางการเงินที่เกิดขึ้น ในชีวิตประจำวันได้	- การตอบคำถามใน กิจกรรม “เสี่ยงไม่เสี่ยง”	- แบบประเมินคำตอบ	ร้อยละ 70 ขึ้นไป
2) ด้านทักษะ (P) : นักเรียนสามารถ วิเคราะห์สถานการณ์และ หาวิธีป้องกัน ภัยทางการเงินได้	- การวิเคราะห์ กรณีศึกษา - การนำเสนอแนวทาง แก้ปัญหาตามหลัก 4 มิติ (หลักเสี่ยง-ลด-รับ-โอน)	- แบบประเมินชิ้นงาน	ร้อยละ 70 ขึ้นไป
3) ด้านคุณลักษณะ/ สมรรถนะ (A) : นักเรียนมีทักษะการคิด อย่างมีวิจารณญาณ	- การสะท้อนความคิด (Reflection) ในขั้นสรุป	- แบบประเมินการ อภิปรายสรุป	ร้อยละ 70 ขึ้นไป

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

ส่วนที่ 2 : สื่อประกอบต่าง ๆ เช่น แผนการสอน แผนการดำเนินกิจกรรม ใบงาน

สัปดาห์ที่ 5

การจัดการความเสี่ยงภัยทางการเงิน และการประกันภัย

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถระบุภัยทางการเงินที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์และหาวิธีป้องกันภัยทางการเงินได้
3. นักเรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

รูปแบบ: กิจกรรมกลุ่ม

เสี่ยงไม่เสี่ยง

เมื่อเห็นสินค้าราคาถูกมากในออนไลน์

- ตรวจสอบรีวิวร้านและข้อบัญญัติธนาคารก่อนสั่งซื้อ
- ถามเพื่อนก่อนแล้วค่อยโอนเงิน
- รีบโอนทันทีเพราะกลัวของหมด

เมื่อมีคนส่งข้อความให้คลิกลิงก์ “เงินรางวัล”

- ไม่คลิกและลบข้อความทันที
- คลิกดูแต่ไม่กรอกข้อมูล
- คลิกและกรอกข้อมูลส่วนตัว

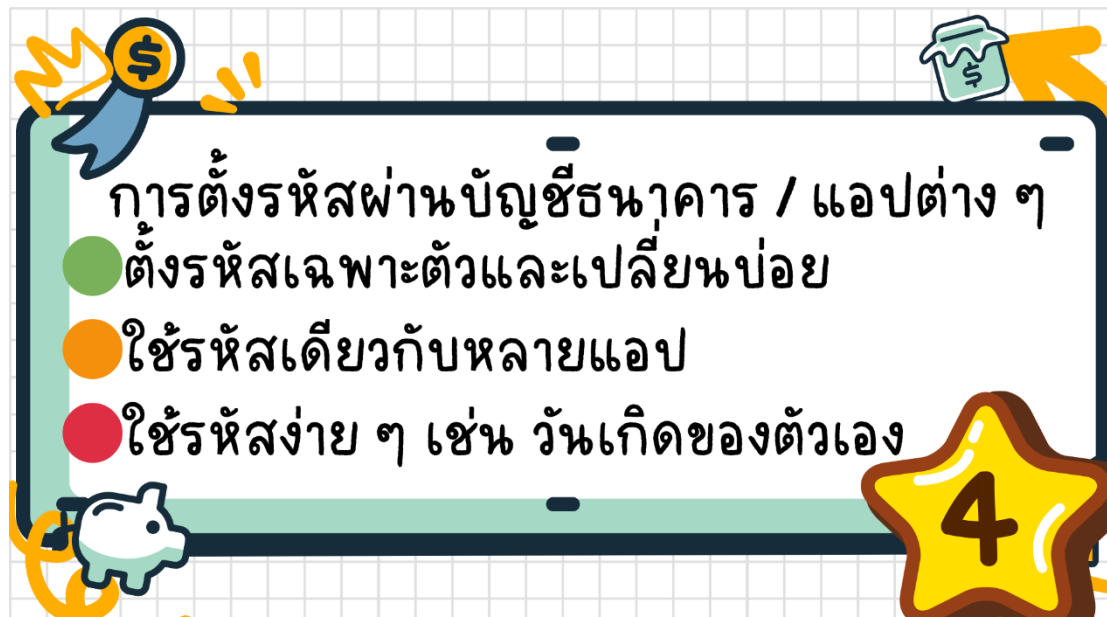
2

เมื่อเจอโฆษณา “ลงทุนได้เงินเร็ว”

- ตรวจสอบข้อมูลในเว็บทางการก่อนตัดสินใจ
- สนใจและสอบถามเพื่อน ๆ ก่อนลงทุน
- ลงทุนทันทีเพราะเชื่อว่าได้กำไรเร็ว

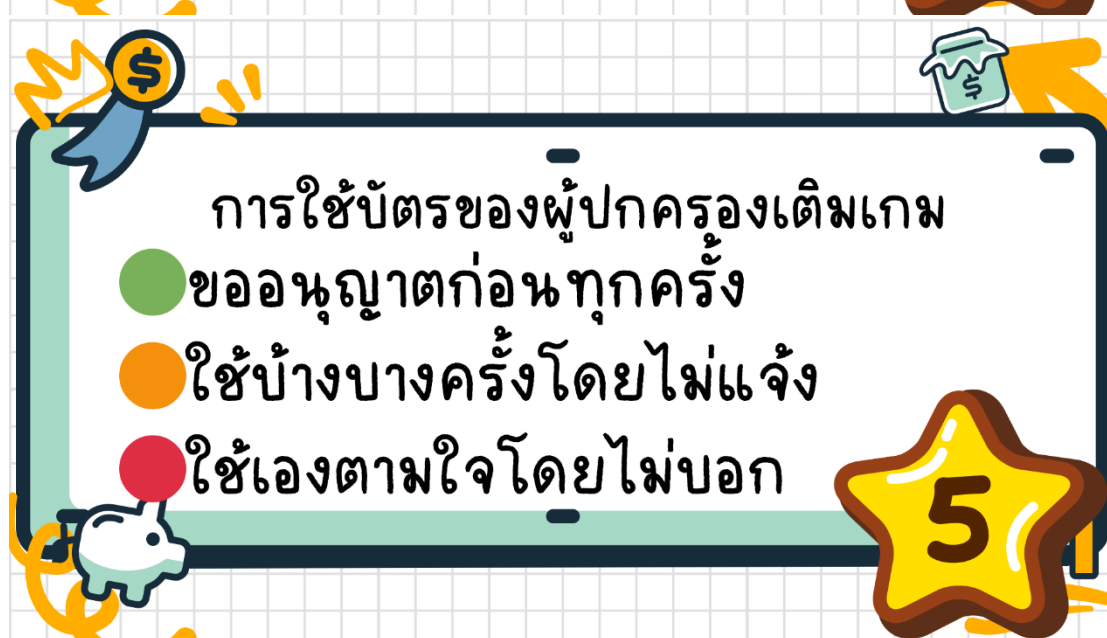
3

การตั้งรหัสผ่านบัญชีธนาคาร / แอปต่าง ๆ

- ตั้งรหัสเฉพาะตัวและเปลี่ยนบ่อย
- ใช้รหัสเดียวกับหลายแอป
- ใช้รหัสง่าย ๆ เช่น วันเกิดของตัวเอง

การใช้บัตรของผู้ปกครองเติมเกม

- ขออนุญาตก่อนทุกครั้ง
- ใช้บ้างบางครั้งโดยไม่แจ้ง
- ใช้เองตามใจโดยไม่บอก

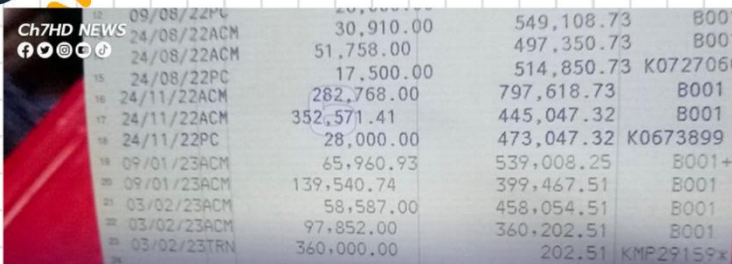

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

เคยซื้อของออนไลน์จาก ช่องทางใดบ้าง

???

Ch7HD NEWS
f b t i g

09/08/22PC	30,910.00	549,108.73	8001
24/08/22ACM	51,758.00	497,350.73	8001
24/08/22ACM	17,500.00	514,850.73	K0727060
24/11/22ACM	282,768.00	797,618.73	8001
24/11/22ACM	352,571.41	445,047.32	8001
24/11/22PC	28,000.00	473,047.32	K0673899
09/01/23ACM	65,960.93	539,008.25	8001+
09/01/23ACM	139,540.74	399,467.51	8001
03/02/23ACM	58,587.00	458,054.51	8001
03/02/23ACM	97,852.00	360,202.51	8001
03/02/23TRN	360,000.00	202.51	KMP29159x

**รับสายไม่ถึงนาที
ได้เงินเก็บกว่า 3 แสน**

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

ผู้ประกาศดังแจ้งความ ถูกหลอกติดตั้งแอปดูดเงิน

PPTV HD
36

5 อันดับ

สถิติแจ้งความออนไลน์
“ภัยการเงิน”

	จำนวน/คดี	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
1 การหลอกให้ซื้อขายสินค้าหรือบริการ	89,791	1,307
2 การหลอกให้โอนเงินเพื่อทำงาน	34,071	4,108
3 หลอกให้กู้เงิน	31,202	1,293
4 หลอกให้ลงทุนผ่านระบบคอมพิวเตอร์	21,626	10,420
5 ชุมผู้ทางโทรศัพท์ (Call Center)	19,271	4,180

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

ประชาชาติ

5 วิธีป้องกันภัยทางการเงิน

กรณีซื้อสินค้าจากแพลตฟอร์มออนไลน์

- 1 หากต้องการผูกบัญชีธนาคารเพื่อใช้ซื้อสินค้า ลูกค้าควรกำหนดวงเงินใช้จ่ายตามที่จำเป็น โดยผูกกับบัญชีที่มีจำนวนเงินไม่สูงมาก หรือในวงเงินที่รับความเสี่ยงได้
- 2 ยกเลิกการผูกบัญชีธนาคารกับร้านค้าออนไลน์ หากไม่มีความจำเป็นต้องใช้งานแล้ว
- 3 ตั้งค่าแจ้งเตือน เพื่อรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้ทันทั่วถึง
- 4 ไม่เปิดเผยรหัสผ่าน PIN หรือข้อมูลส่วนตัว กับบุคคลอื่น
- 5 ศึกษาทำความเข้าใจข้อกำหนดและเงื่อนไขการใช้งาน รวมถึงมาตรการความปลอดภัยของแพลตฟอร์มก่อนตกลงทำธุรกรรม

กรณีสงสัย

ว่าตกเป็นเหยื่อ
มิจฉาชีพ

ที่มา : ธนาคารพาณิชย์

SPOTLIGHT

จัดการความเสี่ยง 4 ปีติ หลักเสี่ยง-ลด-รับ-โอน

1. หลักเสี่ยงความเสี่ยง – การหลักเสี่ยงเหตุการณ์หรือสาเหตุที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย
2. ลดหรือควบคุมความเสี่ยง – การควบคุมหรือป้องกันเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง
3. รับความเสี่ยงไว้เอง – การยอมรับผลผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากภัยไว้เองทั้งหมดหรือบางส่วน
4. โอนความเสี่ยง – การลดโอกาสที่จะเกิดผลกระทบโดยการหาผู้ร่วมรับผิดชอบความเสี่ยง

บัญชีบ้า

- EXAMPLE**
1. หลักเสี่ยง – ปฏิเสธไม่ให้อื่นใช้บัญชีธนาคารของตนเด็ดขาด
 2. ลด - ตรวจสอบข้อมูลผู้ติดต่อ เช่น ค้นหาชื่อใน Google / โทรสอบถาม Call Center
 3. รับ – ตระหนักว่า “บัญชีธนาคารเป็นความรับผิดชอบของตนเอง” หากเกิดอะไรขึ้นจะต้องรับผิดชอบเต็มที่ ดังนั้นเลือกที่จะ “ไม่เสี่ยงตั้งแต่ต้น”
 4. โอน – ให้ทำผ่าน บัญชีหน่วยงานหรือชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรง

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ
หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

ครู
สตางค์

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

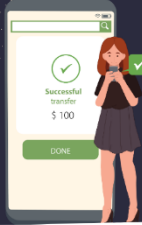
เกมดูดเงิน

“เติมเกมแค่ 50 แต่หายไปทั้งบัญชี!”

ต้นเป็นนักเรียน ม.2 ที่ชอบเล่นเกมมือถือมาก วันหนึ่งเห็นโฆษณาใน FACEBOOK ว่า “เติมเพชรเกมราคาถูกกว่าปกติ 50% เพียงโอนเงินก่อนชำระเงิน” ต้นดีใจมาก จึงโอนเงินไป 50 บาท แต่หลังจากนั้นบัญชีธนาคารของพ่อที่ผูกกับโทรศัพท์ถูกหักเงินไปอีกหลายร้อยบาทโดยไม่ได้อนุญาต

ลูกหลอกโอนเงิน

“มือถือราคาถูกที่แพงที่สุดในชีวิต”

น้ำใสยกมาได้โทรศัพท์เครื่องใหม่ เห็นเพจใน TIKTOK โพสต์ว่า “ลดแรง 80% มือถือจากศูนย์ ส่งฟรีทั่วโลก! เหลือเพียง 2,999 บาท โอนก่อนเท่านั้น” เธอตัดสินใจโอนเงินทันทีเพราะกลัวของหมด แต่หลังจากนั้นเพจปิดหนี ไม่ตอบข้อความ และไม่ส่งของมาเลย

ของไม่ตรงปก

“สั่งเสื้อแบรนด์ ได้ผ้าเช็ดจาน”

ฝึกสั่งซื้อเสื้อแบรนด์จากร้านออนไลน์ชื่อดังในแอปหนึ่ง ราคา 790 บาท ในรูปดูสวยมากและมีคนรีวิวเยอะ พอของมาถึงกลับเป็นเสื้อผ้าคุณภาพต่ำและขนาดไม่ตรง เมื่อฝึกร้องเรียน ร้านค้ากลับบอกว่า “สินค้าลดราคา ไม่รับคืนทุกกรณี”

นักสืบการเงิน

1. เงินหายไปไหน???
2. ถ้าเป็นเราจะแก้ปัญหายังไงนะ
3. แจ้งหน่วยงานไหนดี
4. แนวทางการป้องกัน

